

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET FOLYÓIRATA

CXLI. évfolyam • 2006. május

ALAPÍTVÁ

1862-BEN

Jelfa volt, jelkép lett

A zsennyei tölgy elmúlása

Foto: Vajda Ernő (1961)

Ez év tavaszán szétszakadt a sokak által ismert zsennyei tölgy robusztus törzse. Kimúlt az ország leghatalmasabbnak tartott kocsányos tölgye.

A fa történetét nem ismerjük, de biztos, hogy történelmünk legalább fél évezredét egy helyből szemlélte végig, borús-derűs esztendeink élő tanúja volt. Többen ezeréves fának tartották, ami talán kissé túlzás, de ez mit sem von le értékéből, különlegességéből. A természet e roppant alkotása a Rába és a Sorok találkozásának közelében, egy ma már kiszáradt árok szélén állt, s az egykor itt tenyésző keményfás ligeterdő utolsó hírnemője volt. Az erdőt kiirtották, de ezt a fát meghagyták. Feltehetően hosszú időn át jelfa volt, birtokhatárt jelölhetett, tájékozódási pontként szolgált. Az idő sora pedig tiszteletet font e fa köré, mert a tölgyek robusztus termetükkel, göcsörtös

Foto: Bartha Dénes (1994)

törzsükkel, durva kérgükkel, vastag, szétterülő ágrendszerükkel valóban figyelemfelkeltő lények. Nem véletlen, hogy valamennyi nagyobb indoeurópai nép tisztelte a tölgyeket, melyek a mennydörgés és az eső istenét személyesítették meg. Az ógörögök Zeusz fájaként tartották becsben, a kelták az ég istene jelképeként tisztelték őket.

A zsennyei tölgy élete teljében 1020 cm-es mellmagassági törzskerülettel büszkélkedett, ami utolsó napjaira 986 cm-re fogyott, miközben elveszítette kérgé java részét. Aki ismerte, tavaszonként aggódva kereste fel, vajon kihajt-e még az a két alsó ága, amelyek zöldelése jelezte: a fa még itt van velünk. Vajda Ernő fotóalbumában, Balogh András

rajzos könyvében, Devecseri Gábor pedig versében állított neki örök emléket:

„Zsennyei ős ezeréves tölgy vagyok, itt növekedtem.

S bárha csodálkozol is, nőni tovább fogok is...

Zöld levelemmel alája galamböszen vigaszút jöjj:

nem lesz itt sose vén – mindig a „kedves öcsém”.

Ha valaki most ellátogat e helyre, meggyőződhet, hogy e faóriás holtában is különleges, omolványa bizarr külsőt kölcsönöz elmúlásának. Aztán néhány év múlva, amikor a korhadt törzsrészek belebomlanak majd a talajba, akkor már kevesen fognak rá emlékezni, még kevesebben fogják őt hiányolni.

A pannon táj ismét szegényebb lett egy természeti értékkel, s a közelmúltra visszagondolva azt kell szomorúan meg-

Grafika: Balogh András

állapítanunk, hogy famatuzsálemeink és faóriásaink gyorsuló ütemben pusztulnak. Nemrég sirattuk el a legnagyobb-nak tartott szelídgesztenyét a kőszegi Király-völgyből, a balatonakarattyai mezei szilt, a balatoncsicsói bükköt, a tápé-vetyeháti fehér nyárat. De említhetjük a gencsi kocsányos tölgyet, a káldi Farkaserdő banyafáit, a kismarosi Mátyás király-fát, vagy a nagyari Petőfi-tölgyet is, mindannyi már a múlté. S nem tudni, hogy meddig él még a szabolcsbákai öreghárs, s mikor kerül valakik útjába a süttöi hársfa, vagy... Mert a fák védetlenség, a bevasárlóközpontok, lakóparkok, utak, autópályák pedig könyörtelenül megsemmisítik azt, ami volt, hogy egy szép, új világot teremthessenek. Csak ebben már nincs szükség faaggastyánokra.

Dr. Bartha Dénes

Foto: Markovics Tibor (2006)

Az Országos Erdészeti Egyesület

Baranya megyei helyi csoportja

és a

Mecseki Erdészeti Zrt.

2006. július 21-22-én

barátsággal hívja hölgy kollégáit az

Erdésznők Országos

Találkozójára

Pécsre, Baranyába.

A júniusi lapszámunkban valamint a

www.mecsekerdo.hu

honlapon megtalálható

a rendezvény részletes programja.

MECSEKI ERDÉSZETI ZRT.
természetes úton...

Tartalom

Beszélgetés Horváth Lászlóval134

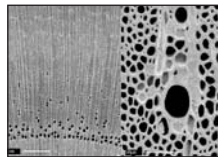
Solymos Rezső:

Századunk erdőstratégiája135

Erdőrontás Magyarországon állami segítséggel?.....137

Csiszár Ágnes:

A világ és hazánk adventív fa- és cserjefajai.....140

Molnár Sándor:

A magyar kőris faanyagának tulajdonságai és felhasználása ..142

Matkovich Ilona:

Dübörgő erdőjárás143

Balogh Beáta:

Erdeink sorsa146

Fekecs Lajos:

Finn közelítőgépek a Mecsekben148

Pápai Gábor:

Házivásár jubileummal150

Országos Erdőforum,

Bakonybél152

Pallagi Ferenc:

Az erdészeti ágazat 2007–2013156

A MEGOSZ levelezéséből159

Kálmán Miklós:

Erdőmérnök-hallgatók nemzetközi versenye.....160

Csizmadia Sándor:

Gyergyótölgyesi öreg tölgyek161

Egyesületi hírek,

az Erdészcsillag Alapítvány felhívásai162

Nabóczi László–Eredics Attila: Sziciliában jártunk.....167

Pedroni Anna Emma: Erdőmérnöki oklevél 1939-ből ..5/b3

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXLI. évfolyam 5. szám (május)

FŐSZERKESZTŐ: **PÁPAI GÁBOR** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **DR. SZIKRA DEZSŐ**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI: Andrési Pál, Apatóczy István, dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Greguss László Géza, dr. Járasi Lőrinc, Mihályfalvy István, dr. Sárvári János, Temesvári Erik, Zétényi Zoltán.

SZERKESZTŐSÉG: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon/fax: 201 77 37 • Mobil: 06 30 97 15 255 • e-mail: erdlap@mtesz.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. • FELELŐS KIADÓ: **CSERÉP JÁNOS elnök**

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2006. május 10.

ISSN 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Logset közelítő gép. Fotó: Oy Logset AS, Finnország